

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Фани Георгиева Мартинова, дмн,

член на научно жури,

определено със Заповед № РД-26-2025/18.10.2023 г. на Изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД – София

по конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“

в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.1. Медицина и научна специалност „Вътрешни болести“ за нуждите на Клиника по вътрешни болести – УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД

I. КРАТКИ СВЕДЕНИЯ ЗА КОНКУРСА

Конкурсът за заемане на академична длъжност „Професор“ е обявен в Държавен вестник, бр. 46 от 26 май 2023 год., след решение на Научния съвет и със заповед на Изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД.

Според решение от първото заседание на научното жури съм определена да изготвя настоящата рецензия в конкурса. Нямам конфликт на интереси по настоящия конкурс.

Процедурата за обявяване на конкурса е съобразена с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД.

В конкурса участва единствен кандидат - доцент д-р Петър Йорданов Атанасов, дм. Представената документация е пълна, изрядно подредена и съгласно изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАС и Правилника за развитие на академичния състав (ПРАС) в УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“. Кандидатът е представил на електронен носител административни документи (автобиографична справка, декларация за достоверност на подготвената и представена документация), както и документи за специализации, за научна и учебна дейност (свидетелства и дипломи, удостоверение за стаж по специалността, общ списък на научните публикации и публикации след последната хабилитация, справка за цитиранията, авторска справка за приносите, хабилитационна справка, справка-декларация за изпълнение на минималните национални изисквания за участие в конкурса за академична длъжност „Професор“).

II. БИОГРАФИЧНИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

2.1. Кратки биографични данни

Доцент д-р Петър Йорданов Атанасов е роден на 27.05.1962 г. в град София. Завършва средно гимназиално образование в гр. Кюстендил през 1980 г. През 1988 г. завършва висше медицинско образование в Медицинска Академия - Висш Медицински Институт - София.

Доцент д-р Атанасов е с 35-годишен непрекъснат лекарски клиничен трудов стаж. През 1988 г. започва работа като лекар-ординатор в I^{во} вътрешно отделение на ОРБ гр. Кюстендил, а от началото на 1991 г. е завеждащ Интензивен сектор на същото отделение. От 1992 г. до 2013 г. работи като лекар-интернист в Клиника по Вътрешни болести - УМБАЛСМ "Пирогов", а от 2013 г. до 2014 г. като лекар-хематолог в Клиника по трансфузионна хематология и имунология - УМБАЛСМ "Пирогов". От м. февруари 2014 г. след конкурс, е назначен на длъжност "Асистент" към същата клиника. От м. март 2014 г. до момента изпълнява длъжността Началник на Клиника по Вътрешни болести в УМБАЛСМ "Пирогов".

2.2. Придобити специалности

По време на професионалния си път доц. д-р Атанасов има придобити специалности по „Вътрешни болести“ (1993 г.), „Клинична хематология“ (2000 г.) , „Спешна медицина“ (2020 г.), „Научна медицинска информация“ (1986 г.) и „Мениджмънт“ (1989 г.).

2.3. Защита на дисертация и хабилизация

От 15.02.2016 г. на д-р Петър Атанасов е присъдена образователна и научна степен „Доктор“ (по научна специалност „Вътрешни болести“), след успешно защитен дисертационен труд на тема „Епидемиология и етиология на анемията при хоспитализирани по спешност болни на възраст над 80 години“ (12.01.2016).

От 19.12.2016 г. след спечелен конкурс, обявен в „Държавен вестник“, въз основа на решение на Научния съвет и заповед на Изпълнителния директор, д-р Петър Атанасов е назначен на академична длъжност „Доцент“ по научна специалност „Вътрешни болести“ към Клиника по Вътрешни болести на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“.

III. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Оценка на научните трудове на кандидата по време на цялостното академично развитие

3.1. Общ брой научни публикации

В настоящия конкурс доц. д-р Петър Атанасов се представя със следната научна продукция:

- Дисертационен труд и автореферат – 1 брой
- Статии във връзка с дисертационния труд – 4 броя
- Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" – 1 брой
- Участие в публикувани университетски учебници – 2 броя
- Статии, които не са представяни за участие в друг конкурс – 50 броя

Дисертационният труд не се рецензира в конкурса, но според изискване на ЗРАСБ трябва да се представи, защото си оценява като наукометричен показател с 50 точки.

Според изискванията на ЗРАСБ в конкурса за академична длъжност „Професор“ на рецензиране и оценяване подлежат 53 научни труда на доц. д-р Атанасов, публикувани след последната хабилизация в периода 2017 – 2023 година:

- **37 статии в чуждестранни научни списания;**
- **13 статии в български научни списания;**

- публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд: „Основни характеристики (честота, разпространение, причини) на анемичния синдром при пациенти на възраст над 80 години, хоспитализирани в спешен порядък“, МУ, София 2023;
- участие в два публикувани университетски учебника

3.2. Оценяване на публикациите

Представени са десет (10) от статиите, публикувани в реферирани научни издания (Scopus/Web of Science), като 6 от тях са в списания с импакт фактор. Общият брой точки по наукометричен показател **В4 е 100,83**, при 100 точки според националните изисквания.

Седем (7) статии са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

Тридесет и три (33) статии са публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.

Публикуваната книга на базата на защитен дисертационен труд „Основни характеристики (честота, разпространение, причини) на анемичния синдром при пациенти на възраст над 80 години, хоспитализирани в спешен порядък“ и посочените 40 статии са оценени заедно по наукометричен показател **Г7 с 532,19 точки** - при 400 точки според националните изисквания.

Общият импакт фактор на публикациите на доц. д-р Петър Атанасов след последната хабилитация е **IF= 82,91**.

Статиите в чужди научни списания са публикувани в: New England J. of Medicine (NEJM), World J. of Pharmacy and Pharmaceutical Sciences, Pharmacia, J. of Multidisciplinary Engineering Science Studies, Int. J. of Current Research, Infect. Diseases and Therapy, Research in Medical Science, Knowledge Int. J., Current Organic Chemistry.

Статиите в български научни списания са публикувани в: Спешна медицина, Наука Фармакология, Наука Пулмология, Дерматология и Венерология, Българска хепатогастроентерология.

Научната активност на кандидата включва и 22 научни доклада и съобщения, изнесени на един международен и на 21 български научни форуми.

3.3. Авторство

От предоставения списък на публикациите установих, че доц. д-р Атанасов е водещ автор (първи, последен или един от общо двама автори) в 44% от всички представени в конкурса публикации и в 43 % от публикациите с импакт фактор.

3.4. Цитирания

Справката на Централната медицинска библиотека (ЦМБ) за цитиранията на публикациите на доц. д-р Атанасов показва, че са открити:

- 31 цитирания в български източници от библиотечния фонд на ЦМБ,
- 220 цитирания в чуждестранни източници Scopus (Elsevier),
- 195 цитирания в чуждестранни източници Web of Science (Clarivate) и

- 25 цитирания в други чуждестранни свободно достъпни източници онлайн
Оценката за цитиранията от базите на Scopus и Web of Science е 2115 точки и оценката за цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране е 195 точки, т.е. **2310 общо са точките по група показатели Д.**

Не са представени данни от ЦМБ за броя на цитиранията на отделни публикации.

3.5. Участие в научно-изследователски проекти

1. „Роля на индивидуалните вирус/гостоприемник геномни характеристики за отговор към инфекция със SARS-Co-2“, въз основа на проведен от Фонд „Научни изследвания“ „Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания по обществени предизвикателства, свързани с пандемията от Covid-19-2020 г.- ръководител на екипа доц. д-р Петър Атанасов

2. „Имунологична памет при SARS-CoV-2/COVID-19: механизми, продължителност и кръстосана реактивност“, въз основа на проведен от Фонд „Научни изследвания“ „Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания по обществени предизвикателства, свързани с пандемията от Covid-19 -2020 г.“

IV. ПРИНОСИ ОТ НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Научно-изследователската дейност на доц. д-р Петър Атанасов е свързана дейностите на Клиниката по вътрешни болести (КВБ) на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“. Освен по основните клинични специалности Вътрешни болести и Спешна медицина, редица проучвания са свързани и със специалностите Клинична хематология, Клинична токсикология, Пулмология, Ендокринология, Гастроентерология, Нефрология, Ревматология, Кардиология, Дерматология, Алергология, както и с областите на Клинична фармакология, Клинична фармация, Фармацевтична химия.

Научните приноси на доц. д-р Петър Атанасов са научно-изследователски и практическо-приложни и в авторската справка са обобщени в следните направления:

- Проучвания в областта на вътрешните болести
- Проучвания в областта на клиничната хематология и клиничната токсикология
- Химикофармацевтични проучвания за доказване на зависимостта структура-активност на лекарствените продукти
- Проучвания в областта на клиничната фармакология и клиничната фармация
- Проучвания в областта на фармацевтичната токсикология и фармацевтичния анализ

1. Проучвания в областта на вътрешните болести и спешната медицина, проведени за първи път в България:

- проучена е епидемиологията и нозологично обусловената причинно-следствена връзка при **спешно болни с анемия на възраст над 80 години**
- систематизирани са честотата, клиничните прояви, диагностичните и терапевтични алгоритми при **спешни състояния, обусловени от нетипични вирусни инфекции**
- проучени са епидемиологията, тежестта на протичане, алгоритмите за диагностика и лечение на тези **спешно болни с редки паразитни инвазии**

- проучвания при спешно болни с Коронавирусна инфекция върху:

- ✓ протичането на среднотежка и тежка форма на усложнена Коронавирусна инфекция (Коронавирусна пневмония) при пациенти в различни възрастови групи
- ✓ вида и честотата на органно засягане при среднотежка и тежка форма на усложнена Коронавирусна инфекция
- ✓ коморбидитета при пациенти със среднотежка и тежка форма на Коронавирусна инфекция и евентуална причинно-следствената връзка между тежестта на протичане, настъпилите усложнения, продължителността на протичане и леталитета със съответното съпътстващо/съпътстващи заболявания
- ✓ леталитета при пациенти със среднотежка и тежка форма на Коронавирусна инфекция в различни възрастови групи без придружаващи заболявания и при пациенти с едно, две и повече придружаващи заболявания
- ✓ честотата на усложненията по органи и системи при среднотежка и тежка форма на Коронавирусна инфекция
- ✓ честотата, тежестта и продължителността на среднотежка и тежка форма на Коронавирусна инфекция при пациенти от различни възрастови групи с едно, две и повече придружаващи заболявания
- ✓ проследяване на пациенти от различни възрастови групи в постковид период, с цел установяване на евентуални лабораторни корелации с преживяната Коронавирусна инфекция в рамките на една и две години
- ✓ проследяване на пациенти в постковид период с изследване и анализиране на имунния отговор, според нивата на специфични anti-SARS-CoV₂-IgG и anti-SARS-CoV₂-Ig-Total, в рамките на първата и втората година след дехоспитализацията
- ✓ проследяване на пациенти в постковид период (2 години) чрез провеждане на RT-PCR тест двукратно месечно, с цел установяване на евентуално повторно заразяване с Коронавирус
- ✓ проучване на честотата на среднотежка и тежка форма на Коронавирусна инфекция при пушачи и непушачи и анализиране на тежестта, честотата на усложненията и продължителността на усложнената коронавируна инфекция при тях

2. Проучвания в областта на клиничната хематология и клиничната токсикология, проведени за първи път в България върху:

- ✓ честотата и причините за периморбидния анемичен синдром и тромбоцитопенията при различни възрастови групи пациенти, със среднотежка и тежка форма на Коронавирусна инфекция
- ✓ проучване и анализиране на смъртността сред пациенти със злокачествени заболявания на хемопоезата, от различни възрастови групи и със средно тежка и тежка форма на Коронавирусна инфекция
- ✓ честотата на лимфоцитопеничните състояния сред различни възрастови групи пациенти, с и без дефект в хуморалния имунитет, в хода на среднотежка и тежка форма на Коронавирусна инфекция

- ✓ причините за ятрогенна ангранулоцитоза, поради нарушения на дозовия режим при лечение с антимерболити
- ✓ честотата и тежестта на остри интоксикации с тежки метали (в частност, олово) при промишлени инциденти и свързаните с тях усложнения и увреждане на хемопоезата при тези пациенти
- ✓ епидемиологията на битови интоксикации, с проучвания за токсичния ефект на конкретни антипиретици, антифлогистици, антибиотици и лекарствени препарати за лечение на вторична гъбична инфекция, използвани при лечението на среднотежка и тежка Коронавирусна инфекция
- ✓ хепатотоксичността на флуорирани триазоли в условията на потивогъбична профилактика на пациенти на продължителна антибактериална терапия по повод на среднотежка и тежка форма на Коронавирусна инфекция, като са приложени протоколи за комплексна хепатопротективна терапия при тях.

3. Химикофармацевтични проучвания за доказване на зависимостта структура-активност на лекарствените продукти – за първи път в България

- ✓ клинично-лабораторно проучване на биологичните свойства на **Кумарините**. Представени са резултати от изследвания за зависимостта между структура и активност на новосинтезирани съединения от тази група, извършен е сравнителен анализ на собствените резултати с тези в световната медицинска и фармацевтична практика и са създадени практически алгоритми за изясняване механизма на действието им
- ✓ извършени са обобщени аналитични и фармакологични проучвания за влиянието на компоненти с биологична и антиоксидантна активност, влагани в хранителни добавки (ненаситени Омега-3 мастни киселини, аминокиселини, витамини, ксантини), в лекарства (Galantamine - инхибитор на холинестеразата - за лечение на лека до умерена деменция, свързана с болестта на Алцхаймер, сартани – ново поколение антихипертензивни средства, бета-лактамни антибиотици, Платина съдържащи комплекси и др.)
- ✓ приносът на посочените проучвания е, че в аналитичната им част са приложени методи за валидиране с висока точност, прецизност, специфичност и възпроизводимост - денситометрия с ТСХ-денситометър, УВ спектрофотометрия, ВЕТХ (високоэффективна течна хроматография) и HPLC (High Performance Liquid Chromatography), за изследване на радикал-свързващата активност. Приносът на проучванията е и по отношение на контрола на лекарствата и на хранителните добавки, както и за тяхното регламентиране по отношение на качество, химична стабилност, фармакологична активност и ефективност и безопасност.

4. Проучвания в областта на клиничната фармакология и клиничната фармация, извършени за първи път в България

- ✓ проучвания върху ефекта на новосинтезирани активни субстанции от групата на Галантаминовите пептиди върху растежа и преживяемостта на клетъчни култури от 3T_3 -фибробласти на миши ембрион
- ✓ проучвания по отношение нивата на аминокиселините в хранителни добавки, предлагани на българския фармацевтичен пазар, както и анализ на ефективността на аналитичния контрол
- ✓ проучени са възможностите за превенция на някои социално значими заболявания, под влиянието на регулярен прием на Омега-3 полиненаситени мастни киселини като хранителни добавки
- ✓ проучвания и обобщени резултати от съвременния фармакологичен опит от клиничното приложение на лекарствената група антихипертензивни средства Сартани при пациентите с хипертония
- ✓ проучвания за профилактичния ефект на перорални етерични масла и адювантния лечебен ефект на редица имуномодулатори от растителен произход при епидемия от сезони вирусни заболявания
- ✓ дългосрочно проучване, над една година, на клиничния ефект от приложението на препарати, съдържащи анти-SARS-CoV₂ моноклонални антитела, като е проследен имунният отговор и евентуалните странични ефекти при пациенти с Коронавирусна инфекция, лекувани с тези препарати

5. Проучвания в областта на фармацевтичната токсикология и фармацевтичния анализ

- ✓ за първи път у нас е валидирана TLC-дензиметрична методика за рутинен контрол на качествения състав на Амоксицилин, Бета-лактамни антибиотици, Валзартан и Хидрохлортиазид в различните лекарствени форми
- ✓ извършен е химичен анализ на състава на хранителни добавки, обявени като „несъдържащи съединения с андрогенна активност“, за наличие на ingredienti от „нехормонално“ естество, като е оценен рискът от неконтролираната употреба на свободно достъпни хранителни добавки от тази група, които могат да бъдат прохормонални метаболити за биосинтеза на анаболни стероиди в организма
- ✓ за първи път са проведени проучвания за дългосрочния ефект върху здравето на професионални спортисти, използващи за „естествени стимуланти“ хранителни добавки на билкова основа, съдържащи растителни субстрат

V. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Доцент д-р Петър Атанасов участва активно в учебно-преподавателския процес в УМБАЛ СМ „Пирогов“, в обучението на студенти и стажанти по медицина, в ръководството на специализанти и докторанти, в провеждане на курсове за следдипломно обучение, в комисии за държавни изпити по „Вътрешни болести“ и „Спешна медицина“.

Аудиторната натовареност на доц. д-р Атанасов включва:

1. Лекции „Спешни състояния във Вътрешните болести“ на специализанти, лекции „Спешни белодробни състояния и синдроми“ на студенти VI курс, лекции по проект ПУЛСС „Практически увод в лечението на спешните състояния“
2. Упражнения практически на студенти VI курс.

Аудиторната натовареност на кандидата за периода 2020 – 2023 година е общо 300 часа.
Лекции: 100 часа на специализанти, 80 часа на студенти VI курс, 60 часа на специализанти по спешна помощ от ЦСМП.

Упражнения – на студенти VI курс – 130 часа

Извънаудиторната заетост включва: участия в комисия за колоквиуми (100 часа), ръководител на обучение по модули Вътрешни болести, Гастроентерология, Онкология, Ендокринология, Кардиология, Нефрология (150 модула) (за 2023 г. 20 модула по 30 дни)

Учебно-методична дейност: разработване на лекции (110 часа), редактиране на материали за сп. „Спешна медицина (110 часа), ръководител на изследователски проекти (360 часа), провеждане на колегиуми (80 часа)

УЧАСТИЕ В ПУБЛИКУВАНИ УНИВЕРСИТЕТСКИ УЧЕБНИЦИ

1. Константинов, С. М., Г. Ц. Момеков, П. Й. Атанасов и колектив. Фармакотерапевтични подходи в Спешната медицина. Фармакотерапия. Второ допълнено издание. Софтрейд – 2019 г. : 869-880/903-904.
2. Янкова, Зл., И. Петров, П. Атанасов и колектив. Белодробна хипертония и белодробен емболизъм. Белодобна хипертония при заболявания на хемопоезата. Централна медицинска библиотека. Медицински университет – София. 2022 г. :61-70.

ПРИНОСИ В УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА СТОЙНОСТ

1. За първи път у нас е проведено проучване и е направен анализ на формите за самостоятелна работа (самообучение и самоподготовка) при студенти в български медицински колежи.
2. За първи път в международна научна литература са разгледани съвременни аспекти в обучението на български здравни специалисти от различни области в медицинските колежи и е извършен анализ на професионалната реализация на тези специалисти и ролята им в системата на съвременното българско здравеопазване.
3. За първи път в условията на епидемична криза са приложени методи за успоредно обучение на лекарски екипи, екипи от специалисти по здравни грижи и лекарски асистенти с цел обезпечаване на непрекъснат диагностично-лечебен процес в структурите на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“, в които се осъществява приема и лечението на пациентите с Коронавирусни инфекции.
4. За първи път в болница, в която не се извършва диагностика и лечение на инфекциозни болести, са създадени и приложени алгоритми за обучение на диагностично-лечебни екипи в ускорени срокове по програми, обезпечавачи адекватно

посрещане на националнозначими епидемични предизвикателства, поставени от Коронавирусната епидемия засегнала страната в периода 2020 – 2022 г.

5. За първи път в рамките на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ са създадени специализирани екипи за обучение на доброволци за работа с пациенти, хоспитализирани в спешен порядък, по повод среднотезжка и тежка форма на Коронавирусна инфекция.

В заключение,

В настоящия конкурс доцент д-р Петър Атанасов се представя като утвърден специалист с продължителен лекарски, изследователски и преподавателски стаж. Има признати медицински специалности по вътрешни болести, клинична хематология, спешна медицина и специалности по мениджмънт и научна медицинска информация, защитил е дисертационен труд и е „доктор“ по медицина. Преминал е академичната стълбица от асистент до доцент и има значим административен опит като ръководител на Клиниката по вътрешни болести в престижната институция УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“.

Научната продукция на доцент д-р Петър Атанасов, съгласно представената справка за наукометричните показатели, подкрепена с оригинални доказателства, покрива или надхвърля минималните национални изисквания и изискванията на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ по отделните показатели.

Оценката на цялостното кариерно развитие, научно-изследователската, учебно-преподавателската и организационно-административната дейност на доцент д-р Петър Атанасов показва, че кандидатът отговаря напълно на критериите на ЗРАСРБ и изискванията на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД за заемане на академичната длъжност „Професор“ по научната специалност „Вътрешни болести“.

На тези основания подкрепям кандидатурата му и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително и да предложат на Изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД доцент д-р Петър Йорданов Атанасов, дм, да заеме академичната длъжност „професор“ по научната специалност „Вътрешни болести“ за нуждите на Клиниката по Вътрешни болести.

26.11.2023 год.

София